

Дан након што се појавила вест да је руска фитосанитарна служба забранила увоз крушака из Србије због реекспорта, министар пољопривреде Бранислав Недимовић саопштио је да је Србији поново омогућен извоз овог воћа у Русију јер су у међувремену „отклоњене све недоумице“, те да извоз може да се настави.

Недимовић је истакао и то да је извоз у претходном периоду био „привремено обустављен“, не забрањен. Појашњење због чега је дошло до привремене обуставе извоза за Русију јавност од министра није добила, као ни информацију ко је крив за препродају крушака које су претходно увезене из неке друге европске државе (што није дозвољено), као ни да ли ће кривци бити кажњени. Без одговора је остало и питање Данаса Министарству да ли оно може да гарантује да се сличне ситуације неће убудуће поновити.

Професор Пољопривредног факултета у Новом Саду Зоран Кесеровић каже за Данас да је добро што је пронађено решење, јер се са преговорима каснило, а неке сорте су већ обране.

– Ова воћна врста може да буде врло значајан извозни производ, а овде се радило о реекспорту сорте крушке „конферанс“ која се не производи у Србији јер јој агроеколошки услови не одговарају. То је водећа сорта у Холандији и Белгији – истиче Кесеровић за наш лист.

Управо због реекспорта је, напомиње он, Русија и увела забрану увоза. Због тога су, како каже, највише трпели произвођачи крушке јер су могли по доста вишој цени продати ову воћну врсту, али и држава.

– То су директне штете, а индиректне су то што то може да утиче на смањење заинтересованости пољопривредних произвођача за подизање нових засада крушке – наглашава Кесеровић.

Ово није први пут да Руси стопирају увоз воћа из Србије, јер смо сличну забрану – само из другог разлога – добили и у фебруару ове године, а у неколико наврата годинама уназад слична ситуација дешавала нам се и са јабукама. Руски Росељхознадзор је у фебруару забранио увоз српских крушака, а у њиховом саопштењу је тада наведено да су они више пута српској националној организацији за карантин и заштиту растиња пријављивали како су забринути због проблема са квалитетом ове воћке из Србије. Октобра 2016. проблематичне су биле јабуке. Тако је у Орловској области у Русији, како је тада саопштено из руске фитосанитарне службе, пронађено 13 тона јабука из Србије заражених опасном штеточином. Неколико месеци пре тога Србији је враћено три тона заражених брескви.

Прошле године је неколико произвођача меса из Србије добило забрану извоза након што су руске службе у послатим прерађевинама пронашле бактерију листерија, а Србија је морала и да шаље образложења Русима када је као српска роба тамо послата пљосната бресква која се код нас не производи.

Агроекономски аналитичар Милан Простран подсећа да смо ми са Русијом још пре 18 година потписали споразум о сарадњи, да је од тада требало десет година да се утаначе детаљи, али и да се очигледно он и данас не поштује.

– Русија је озбиљна земља, са строгим законима, пољопривреду су дигли на висок ниво и зато су њихови захтеви строги. Неко је овде омануо. Могу донекле да разумем трговце који хоће да удовоље купцу, да зараде, али не могу да разумем државу која то не контролише – истиче Простран за Данас.

Њему је, како каже, несхватљиво да се и после толико упозорења из Русије неко опет усуди да се бави реекспортом.

– Питање је сада да ли су сви који се баве извозом за Русију регистровани, да ли све инспекције које треба да се баве тиме од фитосанитарне, тржишне и осталих раде свој посао ваљано или не – каже Простран.

За члана Одбора за село при САНУ Бранислава Гулана константно понављање ситуације са забраном увоза српског воћа у Русију је системски проблем.

– Овде је увек било лакше увести него произвести. Све је то системски проблем, као и у случају малина. Држава уместо да им створи услове да нормално раде и зарађује, она одређује цену, што није њен посао. Сваке године онда имамо исту причу, исти проблем – истиче Гулан за Данас.

Воћарство, како каже, јесте грана у којој смо највише напредовали, за разлику од сточарства у ком смо и даље на врло ниском нивоу. Али, напомиње, треба знати у шта улагати.

– Извоз јабука у Русију, на пример, можда ће потрајати још коју годину. Они имају јако велике засаде и ускоро неће бити места за наше јабуке. Међутим, зато треба да акценат ставимо на дуње, крушке, трешње и можда вишње – напомиње Гулан.

Он очекује да ће ове године у Србији родити 1,4 милиона тона воћа, за нијансу мање него прошле године и напомиње да је уз дуње (највећи смо произвођач овог воћа у свету) крушка једна од најперспективнијих воћи.

Извоз вредан више од 10 милиона долара

Србија је, како каже Зоран Кесеровић, некада била једна од препознатљивих земаља у производњи крушке, међутим 2010. уопште је нисмо извозили. „Значајнији извоз почео је 2012. и тада је извезено око 3.718 тона и зарађено 2,5 милиона долара. Рекордни извоз остварен је 2016. када је извезено око 13.768 тона и зарађено око 10,6 милиона долара“, истиче Кесеровић.

У Србији се под крушком налази око 7.400 хектара и просечна производња је неких 69.000 тона, што Србију ставља на 10. место највећих произвођача ове биљке у Европи.

(Данас)